

Panasz és reklamáció

A vásárlók fokozott védelme és a kereskedelem kötelességei

Alapkövetelmény a kereskedelemben, hogy a vásárlónak csak a szabványnak megfelelő minőségű, kifogástalan árut szabad kiszolgáltatni teljes áron. Az eladó nem vitatkozhat: ha valaki visszavisz egy romlott konzervet vagy egy csorba tejesüveget, ki kell cserélnie vagy fizetnie.

Az üzletben szükséges reklamálni az élelmiszerek esetében a pontatlan mérést, a téves számolást, a már lejárt szavatossági időt. A kereskedő az érvényben levő rendeletek szerint köteles minden esetben a kifogásolt árut visszavenni, kicserélni. Csak ezután következhet a Minőségvizsgáló Intézet szakvéleménye — ez is csak a kereskedő tájékoztatására.

Blokk nélkül is

Ha csak otthon derül ki a hiba, például zárt csomagolású élelmiszerek vagy háztartási vegyiáruk esetén, a vásárló az áru szavatossági idején belül otthonról is bejelentheti minőségi kifogást. Amennyiben a szavatossági idő rejtjeles, úgy az árut a szavatossági időtől függetlenül bármely élelmiszerüzlet blokk nélkül is köteles kicserélni. Egyéb-ként is rendelkezés írja elő, hogy egyetlen élelmiszerfeladás cseréjéhez sem szükséges a vásárlást igazoló blokk. A kifogásolt árut bármelyik állami vagy földművelésügyi élelmiszerüzlet, amely a reklámtárfeladást árusítja, kicseréli vagy visszaváltja, bárhol vásárolták is az eredetileg. Azokat az élelmiszereket, amelyeket kilóra fizetnek — még ha csomagoltak is — a vásárló kérésére ki kell egészíteni. A kenyeret, amelyet például darabárúként hoznak forgalomba, a vevő kérésére le kell mérni és csak a valóságos súlyt kötelező megfizetni. Gyakori vitatéma, milyen árucikkhez jár térítés nélküli zacskó, papír. Zacskó jár mindenféle gyümölcsöshöz, még akkor is, ha csak két almát vesz a vásárló. Megfelelő nagyságú papír jár a húshoz, a kenyérhez, s egyéb csomagolatlan árucikkekhez. A papírt, a zacskóért csak abban az esetben lehet külön összeget felszámítani, ha a vásárolt cikkhez nem jár, de azt a vevő mégis kéri.

Több éve érvényes rendelkezés szerint az üzletek a felvágottvegyeket összegyűjtik és olcsóbban árúsíthatják. A rendelkezést most úgy módosították, hogy a felvágottvegyekről ezentúl másfél centit kell levágni, mielőtt felszelelik. Tehát nem szabad a tíz deka felvágotthoz hozzácsomagolni a madzaggal átkötött véget, az ún. abszincit.

A húsholtok kötelessége
Február 1-től új belkereskedelmi miniszteri utasítás szabályozza a húsladást is. Eszerint a sertéscomb és a lapockát lábszár és csülök nélkül kell kicsontozva értékesíteni. A csülök a csonttal együtt adható el. A karaj az oldalastól úgy kell elválasztani, hogy a karajon legfeljebb másfél centi oldalas maradjon. Darált húsvásárlása esetén a vásárlónak minden esetben kötelező megmutatni azt a húsdarabot, amelyet ledarálnak. A rostélyosból ki kell venni a porcogót, a tarjától a csontot, mielőtt színhúsként eladják. Faggyút semmilyen marhahúsreszhez sem szabad adni.

A szövet-, ruha-, cipővásárlásra is rendelkezések vonatkoznak. A minőségi panaszok elbírálása a boltvezetők feladata, akik kötelesek azokat megvizsgálni és gondosan elintézni. Ha a vevő bejelentése alapos, azonnal kártalanítani kell. Abban az esetben, ha a minőségi kifogást csak műszerekkel, laboratóriumi viz-

sgálattal lehet eldönteni, az árut az ár és minőségi osztály megjelölésével a KER-MI-nek kell elküldeni. A Minőségellenőrző Intézet köteles a vizsgálatot soron kívül elvégezni és az eredményről a boltot értesíteni. Előfordulhat az is, hogy a vizsgálatot csak az áru megcsonkításával tudják lefolytatni, a vásárlót ilyen esetben kártalanítani kell.

Rejtett hibák

Nyílt hibát nyolc napon belül, rejtett minőségi hibát, amely csak több hetes használat után derülhet ki, hat hónapon belül lehet bejelenteni abban az üzletben, ahol vásárolták az árucikket. Minden ruházati termék cseréjéhez szükséges a vásárlást igazoló cédula. A hibás árut a vevő kérésére ki kell cserélni, ha lehetséges, meg kell javítani, vagy csökkentett áron értékesíteni. Ha a vásárló nem tart igényt az áru, az üzlet köteles visszatéríteni a vásárlás összegét. Csere esetén a választás joga mindig a vásárlót illeti meg. A vásárlók reklamációit Budapesten 8, vidéken 15 nap alatt kell elintézni.

A rejtett hibás, már fel dolgozott méteráru is visszaváltható, ha a vásárló az üzletbe, ahol a vásárló visszakérheti az anyag teljes árát, s ha igazolni tudja, még a varratok költségeit is. Ha otthon varrja meg a kelmét, akkor a kisipari szövetséget másodosztályú fazondíját kell visszatéríteni a károsultnak.

A garanciális javításokat a lakóhely szerint illetékes szerviz végzi. A garanciaidőn belül a be- és visszazsállításról, fix bekötésű ké-

szülékek esetében a le- és felszerelésről a szerviz díjmentesen köteles gondoskodni. A garanciaidő a készülékek esetleges javítási időtartama automatikusan meghosszabbítja. Ha például egy televízió 30 napig van a szervizben, a garanciaidő 13 hónapra emelkedik. Rádió- és televíziójavítások elhúzódnak esetén a javítás idejére a fogyasztónak rendelt szerint kölcsönkészüléket kell adni, vagy ennek hiányában a 30 napnál hosszabb javítások esetén a szerviznek kell megtéríteni az előfizetési díjat.

Felülvizsgálat a régi készülékeknel

Ami a felemelt garanciaidővel forgalomba hozott cikkek — kuktát, gyorsfőzőt, motorkerékpárt, kerékpárt, háztartási varrógépet, háztartási kis főző- és fűtőkészüléket, tűzhelyet, sütőt, porszívót, padlókefét, centrifugát, lemezjátszót — illeti, az eladó boltok kötelesek a készülék gyári garanciajegyét a garanciaidőt ellenőrizni és az új utasításban meghatározott időtartamra, például hat hónap helyett tizenkét hónapra javítani.

A kiskereskedelem április elseje után három évnél régebbi készüléket csak felülvizsgálat után értékesíthet. Ennek elmulasztása esetén a garanciális javítással járó összes kötelezettségek és költségek a kiskereskedelmi vállalatokat terhelik. A javítás költségeit szabálytalanul kiállított garanciajegy esetén is a mulasztó kiskereskedelmi vállalat téríti meg, nem a vásárló.

D. K.

Az ország egészsége

Dr. Szabó Zoltán egészségügyi miniszter sajtónyilatkozata

A Központi Sajtószolgálat munkatársa felkereste dr. Szabó Zoltán elvtársat, egészségügyi minisztert, s az olvasókat, a lakosság széles rétegeit érintő néhány kérdést tett fel. Az alábbiakban ismertetjük a kérdéseket, s az azokra adott választ.

Hogyan alakult az elmúlt évben a lakosság egészségügyi helyzete?

Talán néhány számadattal jellemezhetném a lakosság egészségi állapotának alakulását. Az elmúlt évben 1964-hez képest valamivel emelkedett az élveszületések száma, s a csecsemőgondozás további fejlődésének eredményeként 1965-ben kevesebb 1 éves aluli kisgyermek halt meg, mint 1964-ben. A halálok statisztikai adatai szerint változatlanul magas volt a szívbetegségekben, a rosszindulatú daganatok miatt s az agyvérzés következtében elhaltak arányszámára. 1965-ben némileg emelkedett 1964-hez képest a táppénzbe vettek száma.

Jelenleg 18 896 orvos tevékenykedik az országban, vagyis 10 ezer lakosra 18,6 orvos jut; köztudomású, hogy ez nemzetközileg is jó arány. Egy év alatt csaknem háromszorosra emelkedett a szakképzett egészségügyi középkeret száma, s ezzel növekedett a szakképesített dolgozók aránya. 1965-ben 52 új orvosi körzetet szerveztünk, mintegy napi ezer órával emelkedett a szakorvosi munkaórák, másfél ezerrel a gyógyszerészi ágyak száma. Tovább folytattuk a rendszeres tüdőszűréseket: kedvező jel, hogy az elmúlt évben mintegy 3300-zal keve-

sebb új tbc-s beteget vettünk nyilvántartásba, mint 1964-ben. Különösen öröndetes, hogy jelentősen csökkent a gümőkóros megbetegedés a 14 éves aluli gyermekek között. Egy esztendő alatt csaknem ezerszer szaporították az állandó bölcsődei helyeket, s a korábban több körzeti gyermekorvos tevékenykedett. Mintegy 700 fővel több lett egy év alatt a szociális otthonok befogadóképessége is.

Napjainknak egyik legáltalánosabb tünete a sok neurotikus panasz. Mi a véleménye erről miniszter elvtársnak?

A neurozisek nem nevezhetők korunk betegségének. Erre az elnevezésre inkább tarthatnak számot pl. a szív- és érrendszeri, valamint a daganatos megbetegedések. A neurozisek gyakoriságáról elterjedt vélemény részben abból származhat, hogy a különböző eredetű neurovegetatív panaszokat a közvélemény neurozisknak fogja fel.

Ezzel nem azt kívánom bizonyítani, hogy a neurozis nem gyakori, hiszen elég sok problémát nyújtó megbetegedés. Úgy gondolom azonban, helyes, ha a valóságos helyzetre soroljuk a betegségek sorában. Okai közt egyértelműen leggyakrabban a különböző testi és lelki túlterhelés, az egyénnek önmagával vagy környezetével kialakult konfliktusai szerepelnek.

A sajtóban és más nyilvános fórumokon ismételt bírálat érte az abortuszbizottságok tevékenységét. Hogyan ítéli ezt meg?

Az elmúlt évben több új vizsgálatot vezettünk be azzal a céllal, hogy tovább emeljük a terhesgondozás szakmai színvonalát. Szélesebb körűvé tettük a veszélyeztetett terhesek kórházi ápolását és kezelését is. Talán — néhány járás kivételével — már az egész ország területén végeztek RH és ABO vérvizsgálatokat. Mind több vérkicsérő transzfúzióval sok újszülöttet lehetett megmenteni az életnek; országosan egy évben már mintegy 600 ilyen jellegű transzfúziót alkalmazunk. Városokban és mindenütt, ahol arra mód nyílik, vérképzővizsgálatokat, valamint belgyógyász- és fogászati szakvizsgálatokat egészítik ki a terhesvizsgálatokkal. A magas szintű és hatékony terhesgondozás szempontjából, az egészségügyi szervek közvetlen szakmai munkája mellett, nem közömbös azonban az sem, hogy milyen a lakosság általános és egészségügyi kultúrája; helyes, célravezető és eredményes felvilágosító, nevelő tevékenységet fejtünk-e ki? Különösen fontos ez a tevékenység a tanyavilág még mindig nagyszámú lakói — asszonyai, leányai — felvilágosítása, nevelése érdekében.

Mind az egészségügyi dolgozók és szakszervek, mind a társadalmi szervek sebb új tbc-s beteget vettünk nyilvántartásba, mint 1964-ben. Különösen öröndetes, hogy jelentősen csökkent a gümőkóros megbetegedés a 14 éves aluli gyermekek között. Egy esztendő alatt csaknem ezerszer szaporították az állandó bölcsődei helyeket, s a korábban több körzeti gyermekorvos tevékenykedett. Mintegy 700 fővel több lett egy év alatt a szociális otthonok befogadóképessége is.

Cikkünk visszhangja

„Értékeljék és igényeljék a tanulást!”

Lapunk február 20-i számában publicisztikát közöltünk „A tudás legjava” címmel. A cikk írója kifejtette, hogy népgazdaságunknak mind több nagytudású szakemberre van szüksége, hogy a szakmai tapasztalatokat a legújabb technikai-technológiai vívmányokkal kell kiegészíteni a termelés minden területén.

A fentiekkel kapcsolatban Ceppeler Éva olvasónk levelet írt szerkesztőségünknek, melyben kifejti, hogy teljes mértékben egyetért cikkünk mondanivalójával. Sajnos azonban, tapasztalatai szerint nem mindenütt hagyják érvényre jutni a „tanulj, hogy boldogulj” helyes elvét. „Akadnak olyan termelőegységek is — írja Ceppeler Éva —, ahol egyáltalán nem tartanak igényt a több tudásra. Némelyek egyenesen „nem kíváncsiak” tartják a tanulást, holott „több megbecsülést kellene juttatni azoknak, akik áldozatot vállaltak érte”. S amiben ugyancsak maradéktalanul egyetértünk a levélíróval: „Aki többet tud, attól igényelni is kell, mert mit ér az olyan tudás, amit nem hasznosítanak”.

hatékony felvilágosító és nevelő munkája nagyban segítheti az abortuszbizottságok tevékenységét is, különösen, ha ezek meggörözö ténykedése is tovább javul. A kettő együttes hatásának eredményeként bizonyára egyre több olyan, az abortuszbizottságokat felkereső terhes lesz, aki végülis nem terhessege megszakítása, hanem éppen megtartása mellett dönt.

Mivel gyarapodik 1966-ban a magyar egészségügy?

1966-ban több olyan egészségügyi intézmény beruházása folytatódik vagy fejeződik be, amelyek építése a második ötéves tervben kezdődött el. 1966-ban átadjuk rendeltetésének az egyik legnagyobb egészségügyi beruházás első fázisaként a pécsi 400 ágyas klinikai tömböt. Elkészül az idén és megkezdik működését a 400 ágyas orosházi kórház is. A szombathelyi és az egri egészségügyi gyermekotthonok elkészülte lehetővé teszi, hogy bennük már ebben az évben 250—250 gondozásra szoruló fogyatékos gyermeket helyezhessünk el. Átadásra kerül a salgótarjáni közegészségügyi-járványügyi állomás és a kecskeméti gyógyszeraktár is.

Mind jelentőségükben, mind pedig méretükben nagy egészségügyi építkezések is megkezdődnek ebben az esztendőben. Hozzákezdnek a váci, a ceglédi, az ajkai új kórházak építéséhez, a zalaegerszegi kórház bővítés munkálataihoz. Megkezdődik a komáromi, a sárvári rendelőintézet, a kaposvári KÓJÁL, az ürömi, a nyíregyházi, a zalaegerszegi szociális otthon, a Gyógyáru-értékesítő Vállalat raktára, a debreceni gyógyszeraktár építése is. Tovább folytatják a salgótarjáni, karcagi, hatvani, kazincbarcikai, dombóvári kórházak beruházási munkálatait, a nyíregyházi kórház bővítését.

Hogyan érintette a bérrendezés az egészségügyi dolgozókat, s mit vár miniszter elvtárs a nagyobb anyagi megbecsülésről?

Február elsejével az egészségügyi intézményekben mintegy 56 ezer dolgozó, az egészségügyi vállalatoknál pedig több mint 5 ezer dolgozó kapott béremelést. Rendeltük az ügyeleti díjakat is. Biztos vagyok abban, hogy a nagyobb anyagi megbecsülés még jobb munkára serkenti az egészségügyi dolgozókat, s tovább javul az szilárdul a munkafegyelem is.

A béremelés hatására biztosan csökken majd a kórházakból az elvándorlás, mindenképp a nővéreké és szakmunkásoké, akik közül, ennek előtte, sokan hagyták el munkahelyüket. Így sokkal inkább biztosított, hogy mind szilárdabb törzsgárda alakuljon ki az egészségügyi intézetekben is. Azt, hogy ennek mind a betegellátás, mind az intézetek műszaki és kisegítő működése szempontjából milyen jelentősége van, bizonyára nem kell hangsúlyoznom — fejezte be nyilatkozatát dr. Szabó Zoltán egészségügyi miniszter.

U. L.

Munka a Horváth Mihály utcában. A vízművek szakmunkásai új, nagyobb átmérőjű nyomócsövet helyeznek el a régi, szűk keresztmetszetű és avult helyett.